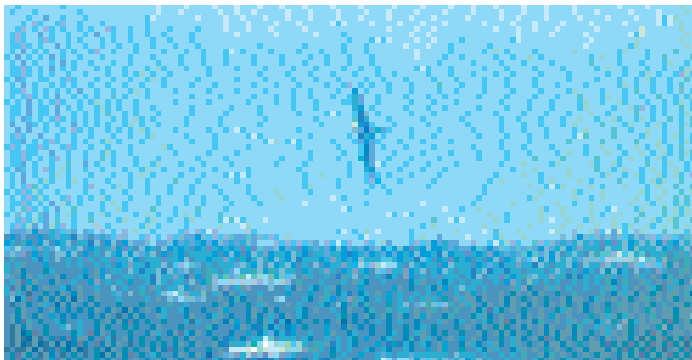

Pärlband av rara fåglar i Skåne under våren

Skåne är mer än spettekaka och sockerbeter. Det visade landskapet mer än tydligt under första halvåret. Rariteterna stod som spön i backen och tvang utsocknes skådare att lösa klippkort till Pågatåget. Inte förrän sommarstiltjen infann sig upphörde raden av pärlor.

Trots svåra fotoförhållanden lyckades Curt "Skåning" Johnsson påpassligt få en bild på albatrossen när den seglade förbi på hyfsat avstånd. Foto: Curt Johnsson

MEGA-ARTER

Tag plats – albatross på gång!

Martin Gierow anade inte hur rätt han skulle få när han meddelade tävlingsledaren i Tag Plats, en årlig Big Sit-tävling i Skåne, att hans lag skulle ställa sig i Kattvik: "om det blir albatrossväder".

Vanligen brukar han, **Dan** och **Elisabet Hammarlund** stå vid Ranarps strand på Bjärehalvön när det tävlas, men för tre år sen valde de Kattvik. Den gången var det inte de som upptäckte albatrossen, men den gled fint förbi dem så småningom.

– Det märkliga är att jag faktiskt funderat på hur jag skulle reagera om jag plötsligt hade en albatross i kikaren, säger Martin Gierow.

Det blåste bara måttligt på morgonen 15 maj, men tillräckligt för att laget skulle byta Bjärehalvön mot Kattvik. Strax före fem hade de parkerat sig på en höjd för att kunna höra sträckande tättingar.

– Jag hade börjat scanna av min sektor och inte sett en enda havsfågel, när plötsligt en stor fågel kom in i kikarfältet. Först tänkte jag havssula,

Martin Gierow fick en sittning han sent ska glömma. Foto: Richard Ek

men samtidigt kände jag att det var det nog inte ändå, säger Martin.

Elisabet hinner se fågeln innan den försvinner och Martin suckar:

– Det såg ut som en albatross. Den där fågeln kommer jag att komma ihåg!

Lyckligtvis kommer den tillbaka en kvart senare och Dan, som varit på Tristan Da Cunha, bestämmer den utan krus till en adult svartbrynad albatross.

– När jag ska larma upptäcker jag att jag inte skrivit upp larmnumren i

Saliga skådare spanar in Albin som är på återbesök. Foto: Per Lif

Ett öronbedövande vrål som måste ha hörts över hela Laholmsbukten. Magnus Corell, Per Lif och Anders Waldenström (och fotografen) har efter många timmars tålmodigt väntande hängt in albatrossen när den återkom på kvällen. Foto: Christian Cederroth

Isa

Foto: Lasse Olsson

Isabella på blixitsvit

Den 26 maj upptäckte alltid alerta **Kerstin Svalin** en isabellatörnskata i sommarstugeområdet Beddingestränd vid skånska sydkusten. Fågeln samlade snabbt mycket folk, det här var den första isabellan i Skåne sedan 1994. Även danska VP-kryssare drog på den. Isabellatörnskata är en mycket tung art i Danmark, bara ett godkänt fynd hittills. **Christian Leth** fick nu arten som sin 600:e på VP-listan.

Fågeln sågs fram till skymningen, men var borta morgonen därpå.

Kommentar: Det finns tidigare 11 godkända fynd av isabellatörnskata i Sverige, tre av dem i Skåne.

Ungefär så här kul tyckte Stefan "Den Onde" Oscarsson att det var att missa Albin även den här gången. Foto: Per Lif

boken, men ringer **Mikael Nord** som svarar: "Ooh, så roligt, jag fixar utlarmningen".

Fågeln flyger nu utåt bukten attackerad av havstrutar som ser löjligt små ut i jämförelse.

– Ett tag blir vi oroliga att bli ensamma med obsen, men precis när de första skådarna anländer dyker den upp igen. De visste väl inte att vi var med i en tävling och tittade förundrat på oss när vi ropade ut knipor och annat.

Åtminstone två lag la ner tävlingen och drog på albatrossen istället. Martins lag kom tvåa på 72 arter.

Albatrossen snurrade omkring och var emellanåt synlig fram till elva på förmiddagen när den drog västerut. Därefter var det tyst om den ända fram till femtiden på eftermiddagen. Kvar vid Hovs Hallar fanns då bara ett tiotal personer. Plötsligt hörs **Per Lifs** lugna stämma.

– Rakt ut och till höger.

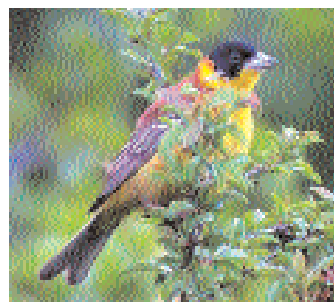
– Vaddå?

– Albatrossen skulle jag tro.

Bland de lyckliga fanns en euforisk **Christian Cederroth** som sprang runt och delade ut kyssar till höger och vänster.

Därefter sågs den fram till 20-tiden då den drog västerut mot Hallands Väderö.

Trots att det bara var andra fyndet i landet och att den stannade under en hel dag, har bara 73 skådare uppdaterat fågeln, 383 hade den sen tidigare.

Skånes första.

Foto: Mikael Nord

Svarthuvad sparv i Brantevik

En grann hanne svarthuvad sparv upptäcktes den 6 juni av **Lennart Johansson** från Lund i norra delen av strövområdet Hylkan som ligger i södra Brantevik. Det här var första fyndet i Skåne vilket gjorde att det utvecklades till ett riktigt megadrag. Även stockholmare hann ner innan fågeln drog iväg på sena eftermiddagen, enligt uppgift skrämde av skådare

Skåneskådarna fick ett värdefullt landskapskryss och många fick sparven som ny art. Foto: Richard Ek

som gick för nära. Fågeln kom dock tillbaka på kvällen.

Som extra bonus fick eftermiddagsbesökarna se en biätare som hade uppvisning och höra en flodsångare som **Magnus Ullman** upptäckte.

Den svarthuvad sparven var kvar även dagen efter men var då svårsedd.

Den iberiska vid Knösen.

Foto: Jörgen Bernsmo

Iberisk gransångare och nästan iberisk

En iberisk gransångare upptäcktes av **Greg McIvor** på förmiddagen den 16 april ute vid Knösenspetsen, Skanör.

Fågeln lät och sågs kortvarigt och var därefter försvunnen. Dryga timmen efter larmet började en liten grupp skådare att slita i området, och efter ett tag fick man napp med hjälp av bandare. Fågeln sjöng intensivt och var lätt att lokalisera. Fågeln fångades för att säkert bestämmas. Genom telefonkonsultation med **Lars Svensson** lyckades man plocka ut det så kallade multipelvärdet – resultatet av en komplicerad mätserie – för fågeln. Det löd på 86. Spannet för *ibericus* ligger mellan 73,2 – 89,0.

– Den var lätt att bestämma per telefon. Det var en mycket typisk iberisk gransångare, en stor hane med ett multipelvärdet i övre skiktet, säger Lars Svensson.

Senare DNA-test bekräftade bestämningen.

Fågeln släpptes vid 15-tiden och fågeln sågs därefter kort i fält av några

Den nästan iberiska vid Lönestig.

Foto: Mikael Nord

hastigt tillskyndande skådare. Sedan var den försvunnen, men återupptäcktes av Greg McIvor den 21 april. Fågeln var kvar till den 24 april och hann kryssas av åtskilliga skådare som missade landets första iberiska gransångare år 2002.

Ytterligare en iberisk gransångare upptäcktes av **Stefan Lagerblad** vid Lönestig strax norr om Glommen i Halland den 24 april när han egentligen var ute för att leta efter en ringtrast han blivit tipsad om. Fågeln fångades, mättes, ringmärktes och en fjäder togs för DNA-prov. Multipelvärdet visade 81,7, alltså långt över värdet för *collybita*.

Även här hade ringmärkningarna telefonkontakt med Lars Svensson som snabbt fick bilder på fågeln. Han ansåg att de visade en hyggligt typisk iberisk. Men ovasidan kunde ha varit litet grönare, och det var en del bruna toner på huvudsidan. Ögonbrynsstrecket var också en aning kort och diffust tecknat, även om färgen var bra för iberisk. Undersidan och näbben var mycket bra för iberisk.

Summa summarum en hygglig chans att det var en ren iberisk, konstaterade Lars Svensson, men några detaljer i dräkten gjorde att han ville varna litet för att det kunde visa sig att mamman varit en *collybita*. Så rätt skulle han inte ha. DNA-testet, som utfördes av **Urban Olsson**, visade mycket riktigt att den på mödernet bara gener från *collybita*.

Fågeln var kvar till den 30 april.

Mindre gulbena mer än så

När **Kristian Svensson** tillsammans med **Hans-Åke Gustafsson** var ute och skådade vid Stavstensudden,

På eftermiddagen samma dag som den iberiska gransångaren upptäcktes och ringmärktes i Skanör samlades skådare för att hänga in detta andrafynd. Men fågeln var borta. Det dröjde dock bara några dagar innan den till allas glädje återupptäcktes. Foto: Richard Ek

Inte bara krukor i Höganäs

En kväll i maj ringde telefonen hos **Alf Peterson** i Nyhamnsläge.

– Det var en kvinna som heter **Anki Cronberg** som ringde och berättade att hon hade en rallhäger i sin damm vid Strandbaden strax utanför Höganäs. Där hade den varit i cirka en veckas tid, säger Alf.

Han åkte dit och kunde bara bekräfta att Anki hade helt rätt.

Det var den första rallhägern i landet sen 2001 och det blev stort intresse. Sammanlagt har 165 skådare uppdaterat sig på rallhäger, 453 hade den sen tidigare.

– Hon var lite tveksam när jag frågade om hon tyckte det var okej att larma ut fågeln. I stort sett tycker hon att vi har skött oss bra. Hon ville

Rallhägern var dragbar i minst fem dagar.

Foto: Per Lif

att vi skulle hålla oss på vägen, men vid några tillfällen har det brutits mot den regeln. Rallhägern var kvar i alla fall till den 16 maj och hade då varit dragbar i fem dagar. Det var det 14:e fyndet i landet och det andra i Skåne.

Ivrigt spannande in i Anki Cronbergs damm. Foto: Per Lif

Mindre gulbena vid Stavstensudden

Foto: Richard Ek

Trelleborg, den 18 april upptäckte han en mindre gulbena vid strandkanten. Drygt 150 skådare var på plats under de första timmarna efter upptäckten. På kvällen dagen efter var den borta, men återupptäcktes på samma lokal den 8 maj. En ny, eller möjligen samma, mindre gulbena hittades vid Vellinge ängar den 21 maj. Arten har tidigare bara observerats en gång tidigare i Skåne och det var i fjol.

Kommentar: Det finns tidigare 15 fynd av mindre gulbena i Sverige. Idag har 70 procent av C3 medlemmarna arten på sina listor efter de senaste årens dragbara individer.

Foto: Johan Stenlund

Blåvingad ärta

En blåvingad ärta upptäcktes 2 maj av **Ingrid Hjärne** från Ronneby vid Vattenmöllan i nordvästskåne – inte långt från den långstannande trädgårdsträdskryparen. Fågeln simmade omkring med skedänder i strandkanten. Som de flesta blåvingade gjorde även denna en stop-and-go. Morgonen därpå var den försvunnen.

Kommentar: Det finns tidigare 20 godkända fynd av blåvingad ärta i Sverige, men det här var den första dragbara sedan 1998 då en hanne uppehöll sig vid Ledskär i Norduppland under några dagar i slutet av april.

...och två hybrider

Två hybrider blåvingad ärta/skedand upptäcktes under perioden – en vid Skåraviken, Nyköping, och en vid Durrudden, Piteå.

Många var snabbt på plats för att hänga in gulbena. Foto: Richard Ek